

Motion till riksdagen 2013/14:A290

av **Carina Ohlsson och Agneta Gille (S)**

Unga mäns våld

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett långsiktigt och genusmedvetet förändringsarbete kring maskulinitet och våld.

Motivering

Bakom begrepp som ungdomsvåld eller läktarvåld visar sig framförallt killar och män som använder våld för att bli sedda, uppnå status eller uttrycka maktlöshet.

Detta kan inte förbises om vi ska kunna förebygga våld. Män är inte våldsamma av naturen men det finns kopplingar mellan våld och föreställningar om maskulinitet.

Fortfarande saknas ett långsiktigt arbete med detta fokus.

Vi vet dessutom för lite om dagens metoder eftersom fältet är ungt och outforskat. Vi vet för lite om unga som brottsoffer och förövare eftersom unga under 15 år ofta saknas i brottsstatistik och i forskning. Trots att unga kvinnor lyfts fram som utsatta i regeringens handlingsplan mot mäns våld mot kvinnor är kunskapen om våld i ungas nära relationer låg.

Undersökningar visar att våld är närvarande i många ungas vardag. Lågin-tensivt fysiskt våld och sexuella trakasserier normaliseras. Tjejer är överre-presenterade som offer för sexualiserat våld och förövaren är ofta en jämnårig kille. Våld mellan killar sker ofta i form av bråk eller slagsmål och gränsen mellan offer och förövare är inte alltid tydlig. Nära hälften av de misstänkta för misshandel år 2011 var killar mellan 15 och 29 år. Våldet bland män minskar sedan ju äldre de blir. Trots det är ålder och kön ofta förbisedda fak-torer.

Brottsförebyggande rådet visar att 40 000 killar och 22 000 tjejer i åldern 16–24 år utsattes för misshandel 2011. Närmare var fjärde kille och var femte

Fel! Okänt namn på

tjej i årskurs 9 utsattes för sparkar, slag eller annat våld, flera så allvarligt att de behövde söka vård. De flesta utsätts i skolan, men bland tjejerna har en tredjedel drabbats i hemmiljö. 86 procent av de misstänkta våldsutövarna under 25 år är killar.

Ungdomsstyrelsens studier visar att de flesta unga håller med om att jämställdhet är viktigt. När generella frågor bryts ner till konkreta påståenden blir bilden en annan. Förväntningar på att killar ska vara manliga upplevs som starka och synen på våldsamma och kränkande handlingar skiljer sig åt mellan könen. Framför allt killar ger uttryck för stereotypa uppfattningar och instämmer i flera "våldtäktsmyter".

Risken för att ha utövat en våldsam eller kränkande handling ökar med 3,2 gånger för killar som instämmer i stereotypa påståenden om både könsroller och om maskulinitet och femininitet.

För att förstå allvarligt våld måste vi även prata om det vardagliga och synliggöra hur föreställningar om maskulinitet är centralt i unga killars våld mot tjejer och mot varandra.

Nationell aktör behövs

Ett långsiktigt och genusmedvetet förändringsarbete kring maskulinitet och våld är centralt för att stödja unga killar. Ledare och yrkesverksamma inom skola, fritid och föreningsliv bör ges ökad kompetensutveckling och stöd.

Skolans förebyggande roll måste stärkas och genusperspektivet i undervisningen följas upp.

Ett forskningsprogram för våldsförebyggande arbete med fokus på maskulinitet och unga bör inrättas.

Det behövs en nationell aktör som ansvarar för våldsförebyggande arbete, sätter upp nationella riktlinjer, samordnar relevanta aktörer och bidrar till att följa upp och utveckla metoder.

Stockholm den 1 oktober 2013

Carina Ohlsson (S)

Agneta Gille (S)